

64, №12, – С. 1309 – 1318.

2. Вернадський В.І., Вибрані наукові праці В.І. Вернадського Т1. В.І. Вернадський, Україна, к.н.1. – Київ – 2011. – С. 22–23

3. О. Писаржевський, Александр Евгеньевич Ферсман, Изд-во ЦКВЛКСМ “Молодая гвардия”, – 1955 – 451с.

4. Ферсман А.Е. Избранные труды. М.: – 1959, т. 5, – 530с.

5. Ферсман А.Е. Владимир Иванович Вернадский(общий облик ученого и мыслителя)// Бюл. Моск. о-ва испытателей природы. Отд. геох. 1946. – Т.21 – №1 – С. 53–62.

ПРОБЛЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННЯ ХІМІЧНОГО ЕКСПЕРИМЕНТУ УЖИТКОВОГО ХАРАКТЕРУ

*Г.Ф. Джурка, І.І. Голінько
м. Полтава, Україна*

На сьогоднішній день у школах існують проблеми з організацією та проведенням учнівського експерименту, який найчастіше виконується як ілюстративний, і не сприяє розвитку мислення, експериментальних умінь і навичок.

Серед таких причин: зміна послідовності вивчення тем та окремих понять, зміна функцій теоретичних знань, нестача реактивів і обладнання, виявлені недоліки в знаннях та вміннях учнів. Ці недоліки полягають у :

✓ неглибокому засвоєнню учнями основних понять, законів, теорій хімії, вчення про хімічні зв'язки, хімічну реакцію, генетичні зв'язки, властивості речовин, їх добування і застосування;

✓ невмінні пояснювати, узагальнювати, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, виділяти головне, здійснювати перенесення знань, передбачати можливі хімічні реакції та їх ознаки [1, 4].

Усі перераховані недоліки суттєво впливають на формування практичних умінь і навичок учнів. Окрім цього, важливо зазначити, що підготовка до організації та проведення лабораторних дослідів та практичних робіт трудомістка і вимагає затрат часу на чітке планування, зокрема, на:

- визначення мети та основних завдань експерименту, продумування форм та способів його проведення;

- добір реактивів та обладнання для кожного з варіантів завдань і перевірка їх на придатність;

- продумування методів керівництва роботою учнів впродовж уроку.

У зв'язку з цим постала проблема проведення дослідів. Для цього можна запропонувати на уроці при проведенні лабораторних робіт використовувати хімічні досліді ужиткового характеру, які потребують доступні реактиви, що можна придбати в аптеці чи спеціалізованих магазинах та матеріали (розчинів йоду, нашатирного спирту, оцту, лимонної кислоти, спирту медичного, питної соди, калій перманганату тощо). Наближення шкільного експерименту до життєвої практики учнів є невід'ємною складовою реалізації компетентнісної стратегії в освіті і відомості з ужиткового спрямування сприятимуть формуванню в учнів певного досвіду життя. Наприклад, учням можна запропонувати виконати дослід ужиткового характеру на виявлення якості зефіру. Згідно рецепту основа цих ласощів становить: суміш фруктових пюре, цукру, яєчного білка, лимонної кислоти, патоки і пектину, який виготовляють з яблук, цукрового буряку та цитрусових. Пектин впливає на стабілізацію обміну речовин, зниження холестерину, покращує роботу кишково-травного тракту, здійснює очищення організму від шлаків, виводить радіонукліди та пестициди. Зараз ми зустрічаємо, що виробники замість пектину додають крохмаль, який відкладається в організмі та сухих білків, які надають пружності виробам і різноманітних харчових добавок у вигляді кислот, есенцій і барвників. Учням пропонується у домашніх умовах за допомогою бджіл виявити справжність зефіру. Для цього беруть зразки ласощів,

кладуть у склянку і бджоли є найкращими дегустаторами, оскільки вони на відміну від людських рецепторів нюху вловлюють природні компоненти і «смакують» дані вироби, а якщо там домішки – вони відлітають. А на уроці можна взяти шматочки зефіру та підпалити, якщо є стабілізатори, такі як E440-E499 та желатин, різні добавки які додають для підвищення в'язкості та консистенції, то наш зефір горить яскравим полум'ям, потріскуючи і має запах гуми та пластмаси, на відміну від справжнього, який не горить [3, 2]. Дуже важливо аналізувати результати експерименту, щоб отримати чітку відповідь на поставлене запитання, встановити всі причини й умови, котрі привели до одержання даних результатів. Крім того, правильно організований експеримент виховує свідому дисципліну, розвиває творчу ініціативу, формує бережливе відношення до природи і здоров'я людини.

Формування життєвого досвіду безпечного поведіння з речовинами в побуті та на виробництві означає, що ці речовини мають бути «вбудовані» у життєдіяльність учнів як невід'ємна складова. Єдність теорії і практики, як відомо, найбільше сприяє міцному засвоєнню навчального матеріалу, тому теоретичні знання з хімії повинні спиратися на експеримент, а хімічний експеримент – це застосування теоретичних знань на практиці, тобто ці ланки повинні знаходитися в тісному взаємозв'язку.

Література

1. Барановська Л. Ужитковий хімічний експеримент як засіб підвищення інтересу до хімії / Л. Барановська // Хімія (Шкільний світ). – 2009. – № 2. – С. 4-10.
2. Грабовий А. Компетентнісний підхід до учнівського хімічного експерименту / Грабовий А. // Біологія і хімія в школі. – 2006. – №4. – С.13–15.
3. Кузнецов И. Сладости на пользу. / Кузнецов И. // Экология и жизнь. – 2009.
4. Лашевська Г.А. Учнівський хімічний експеримент 7–9 класи : науково-методичний посібник / Г. А. Лашевська ; Акад. пед. наук України, Ін-т педагогіки. - Київ : Педагогічна думка, 2007. – 112 с.

ЗДОРОВИЙ СПОСІБ ЖИТТЯ

*Д.С. Дученко
м. Полтава, Україна*

Здоровий спосіб життя. Багато-хто розуміє під цим поняттям просто відмову від шкідливих звичок і заняття спортом. Насправді, здоровий спосіб життя – це набагато глибше поняття, це стиль життя і мислення. Для кожної людини – це щось особливе. Саме думки людини становлять основи здорового способу життя.

Спосіб життя – це не лише характер людської поведінки, яка позитивно чи негативно впливає на здоров'я. Сам характер поведінки зумовлений фізичним та культурним середовищем, вихованням, матеріальними можливостями. На формування способу життя впливають стереотипи стосунків між людьми, їхній життєвий досвід і соціальні умови та середовище.

Саме поняття «здоровий спосіб життя» з'явилося не дуже давно, але дотримуватися його принципів люди намагалися віддавна. Ще в середньовіччі, а можливо, й раніше люди знали основи здорового способу життя, от тільки мотивація у них була зовсім іншою, ніж тепер у нас.

Про те, щоб жити абсолютно здоровим не було й мови, але обов'язково слід було дотримуватися основ здорового способу. Основи здорового способу життя входили й до релігійних постулатів. А оскільки релігія була популярною, то багатьом доводилося дотримуватися здорового способу життя, навіть того не усвідомлюючи.

Сьогодні люди, котрі дотримуються здорового способу життя, мають на меті щось зовсім інше. Люди хочуть зберегти свій організм здоровим, адже його й так ослаблюють такі чинники як погана екологія, забруднена вода, а також популярні тепер шкідливі звички.

Ми знаємо багатьох людей, котрі розповідали, як вони у молоді роки займалися спортом, а згодом припинили, і далі й потовстішали, з'явилася задуха та ін.